

జ్యోతి

కథల ప్రోత్సాహం

మొదటి బహుమతి

పొందిన కథ!

అందమైన ఇన్ని రోడ్లున్నాయి....

ఎ తైన ఇన్ని బిల్డింగ్ లున్నాయి...
 ఆకాశంలో రోహిణి తిరుగుతోంది....
 దేశం అభివృద్ధికాలేదంటారేం?
 అలా అనేవాడికి దేశాభిమానం లేదు.
 దేశభక్తి లేదు.
 దేశమంటే ప్రేమ లేదు...
 వాడు మూర్ఖుడు -
 అభివృద్ధిని రోధకుడు.
 చూడు సుబ్రావ్!...నీ దేశం అభివృద్ధి
 ఈ బిల్డింగుల ఎత్తులో ఉందా?
 ఆరడుగుల పొడుగు పెరిగిన మనిషి
 గొప్పవాడై నట్లు తెక్కబోయే?
 దేశమంటే మనుషులని ఎందుకన్నారో
 తెలుసా?... అలా ఆనకపోతే నీలాంటి దద్ద
 మ్మలు, పెరిగిపోతున్న ఈ మేడలే దేశం
 అనుకుంటాడు!

ఇంతకీ ఎవరోయ్ నువ్వు తెగవాడిస్తూ,
పసిపిన్నావేలాని కనిపించనేం?

చూడు సుబ్రావ్ వినిపిస్తున్నాకదా....
దాలు నుమీద వశోధన మాని నీ పక్క
నేరరో నిల్చున్నాడు, చూడు.

ఎవరడి?... వెలితో దూది... ఎముకల
 మీద అతికించిన చర్మంలా పీక్కుపోయిన
 ముహం.... అతుకుల కమీజా..... వయసు
 మళ్ళీన పంట్లాం... బిచ్చగాడయ్యుంటాడు
 "మూడో నింబర్ బస్సు రాలేదా బాబా?"
 "రాలేదు...."

అబ్బో వీడికి బస్సు కావాలిట! ఓర్పుగాడు
 కాదు.... ఆ.... ఎందుకాడు. అడకోర్కె
 డంకో ఇదో ఎత్తు మూడో నింబర్ బస్ రాలేదా
 బాబా.... నా బిడ్డ దవాఖాన్ల ఉందిబాబా...
 అర్థంట్టుగా పోవాలె బాబా.... బస్సుల పోదా
 మంటె వైసల్లేవు బాబా... ఎవరికి తెలియదీ
 "బాబా"ల సంగతి!

"ఇప్పుడు టైమెంట్లెతాంది?..."
 "ఎంతో అవుతాందిలే..."

వెలితే ఎంటోయ్ సుబ్రావ్.... ఎందుకా
 విసుగు. కోపం?... ఓ ఆడపిల్లే టైం అడిగిం
 దవుకో, ఇలాగే విసుక్కుంటావా? తడబడకు.
 విసుక్కుంటావా వెప్ప?"

విసుకోవు...
 ఈ రుచి ముసలాడు అడిగితే ఎందుకా విసుగు?
 ముసలాడు కనక... ముసలి బట్టలేసుకున్నాడు
 కనక.... అవునా?

"అర్థగంటయింది జేటా.... ఓక్క బస్సు
 రాదు...."

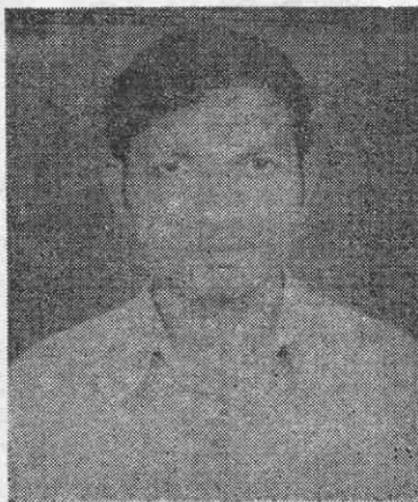
కవిత్వం
 సాహిత్యం

ఇందాక బాబా!... ఇప్పుడు బేహ!... ఎ త
ముద్దుగా పిలుస్తున్నాడు - నీకెంత కావాలో
డైరెక్ట్ గా అడగరాదా... ఈ తేనెలెదుకు
గుమ్మరిస్తావ్....

“కోతి దావఖానకు పోవాలె బేటా....”
అదీ కథ.... నేను ముంచే అన్నెదు... ఇది
అడుక్కునే కేసే అని. మనిషిని చూడగానే
ఇట్టే చెప్పేయగల్గు - వాడే కేటగిరో...

రచయిత వివరాలు

సదానంద్ శాస్త్రి

పేరులోని అర్థభాగం అర్థభాగం పేరు.

మొదటి సారిగా ఊపిరి పీల్చింది దేశానికి “రాజకీయ” స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన నాలుగు సంవత్సరాలకు పరంగల్లో. ప్రస్తుతం ఉంటున్నది బ్రతుకు పోరాటంలో హైదరాబాద్ లో. ‘జ్యోతి’ మొదటిసారిగా బహుమతినిచ్చి ప్రోత్సహించిన కథ ‘పలుపు’. ‘మరికి’ రెండవ కథ.

ఈ ప్యవస్థలోని లోపాలను విప్పి చెప్పగలిగి, బ్రతుకు బాటకు వెలుగు చూపే బావుటాలలో నిలిచిననాడే అసలైన పరిచయం.

ఎలాంటి కేటుగాడో... ఇప్పుడు వీడి బిడ్డ..... కాకపోతే కొడుకు కోతీ దవాఖానలో ఉంటారు.

వీడి జేబులో డబ్బులుండవు....

“నెలరోజుల్నించి...”

నాకు తెలుసులేరా... తిండి లేదంటావు. అంటేనా?

“నెలరోజుల్నించి ఒకటి చెప్పబోతు బేటా. కూసుండనీయది... నిలబడనీయవీ...”

నాయకులు సార్టిలు మార్చినట్టు వీడు అడుక్కునే పద్ధతి మార్చేశాడు. “నెలరోజుల్నించి తిండిలేదు...” కాదట.... చెవిపోటు లేస్తున్నదట. నాకెంచుకు చెప్పడం.. అడుక్కోడానికి కాకపోతే!...

“కుంకుమ.... నూనె కలిపి పోయమంటే పోసిన... కాని ఏద తక్కువైతది....”

ఇదో పోజు. వీడింట్లో నిన్నటిదాకా కుంకుమ, నూనె సమృద్ధిగా వున్నట్లు.... యివ్వాళే కరువయినట్లు — దవాఖానకు

పోవాలె.... జేబుల డబ్బుల్లేవు— అనడానికి నాంది.

“ఏదో పనిచేసుకుంటే ఎల్లాది... నాప్పి తోడో ఇంట్ల పండ్లెక్కలు పెడారు బేటా!... కొడుకులన్నారూ చేసిపెద్దరు అన్నట్లులేదు.... నలుగరూ బిడ్డలే...”

“అట్లానా....”

చూశావోయ్ సుబ్రావ్— కొడుకులుంటే తనను కూర్చోబెట్టి సాదేవాండ్లు అనుకుంటున్నాడు అమాయకుడు. ఉదాహరణకు నువ్వు న్నావ్.... కోప్పడకు... మీనాన్నను కూర్చోబెట్టి సాదుతున్నావా? నువ్వు టింగురంగా అంటూ పట్టులో... ఏ కొడుకు వచ్చి చూస్తాడోనని ఆశతో మీ నాన్న పల్లెలో....

ఏంబోయ్ నీ దూకుడు? నేనే ఎందుకు చూడాలి చూ నాన్నను. నా కంటే పెద్దాడు మా అన్నయ్య లేడూ? అది వాడి దూజ్యటీ. కాకపోతే, ఎంత భర్తు పెతున్నాడో లెఖ్ఖ

చెప్పమను, ప్రతి నెలా నా వాటా ఎంతో
యిచ్చేస్తా-వచ్చుందే చాలటోయ్ బతుక్కి...?
“నలుగురూ బిడ్డలే... పెద్దది మొన్ననే
పదోటి కామ్యూన్ అయింది. దానికేదన్న
గింత పని దొరుకుతె....దాని చెల్లెండ్లను అడే
చూసుకుంటది బేటా...గడే నా ఆశ....”

వీడి మొహానికో పదో తరగతి పాసైన
కూతురా! అయితే అయిందొచ్చు, నఖల్
కొట్టి పాసైందేమో....ఇంతకీఎందుకి సోదంతా?
వెధవ మొహమూ వీడూ. బోకర్ లాగున్నాడు.
కూతురున్నది-చదవుకన్నది-అని మాయ
మాటలు చెప్పి...మా ఇల్లు యిక్కడికి
దగ్గరే...అని తీసుకుపోయి...ఓ ఆకవాన్ని
చూపించి....అయిదు రూపాయలుబడిగించి...
అమ్మా, నా దగ్గరా యీ నాటకం!....
ఆ పప్పులేం వుడకవు...

ఏ పోవా?... ఉమా.... పిల్ల బాగుంది
కావచ్చు,ఊ....బాగుండేమో...నిజంగానా...
చాలా చీవ్...ఆఫ్టర్ అయిదు రూపా
యలు...

అసలు వీడు ప్రోకరేనా?
కాకపోతేపోనీ... వీడికో కూతురు...పది
పాసైంది వుండటాదా-నీ కూతురు పది
పాసైందా.... బైపు నేగ్ని చరాదూ... ఫరవాలేదు.
నేను సహాయం చేస్తా... ఇంకా చది
స్తా....ఉద్యోగం యిచ్చేస్తా... ఏ దీ మీ
అమ్మాయిని చూపించు-అమ్మాయి బాగానే
వుంది-అందంగా వుంది....అప్పుడప్పుడు మీ
ఇంటికి వచ్చిపోతుంటాలేమ్మా... ఒకరోజు...
ఈ వీరకట్టుకో... ఈ పూలు పెట్టుకో...
స్టాప్...స్టాప్... సుబ్రావ్ స్టాప్....నీ బుద్ధిని
పురుగుతి లోంది.నీకు భార్య వుందన్న విష
యం మరిచిపోతున్నావ్!...

ఉంది. ఉండేనేం? ఇంకెవర్ని ప్రేమించ
కూడదా? దేశమును ప్రేమించమన్నాడు
తెలుసా?

ప్రేమించు. ఎవరొద్దన్నారు. దేశాన్నే
కాదు ప్రపంచాన్నే ప్రేమించు. కాని కామి
చకు.

నేనేం కామించలేదు. ఈ ముసలాడికో

కూతురుండే ప్రేమిస్తాను అంటున్నాను.
ఎందుకు సుబ్రావ్ ఈ దొంగ మాటలు...
ఏ ప్రతిఫలాపేక్ష లేకుండా ఈ ముసలాడి
కూతురు బైప్ నేర్చుకోవాలికి, ఉద్యోగం
సంపాదించడానికి నీకు చేతనైన సహాయం
చేస్తావా?

అప్పుడే నీవు ప్రేమించిరట్లు....!
అంటే ఏవిటి నీ ఉద్దేశం నాకు సెక్స్
వాంఛ వుండకూడదా? నేను ఒక్క రాయిన్నై
పోనా?

రాయికిమాత్రం సెక్స్ వాంఛ ఉండకూడ
దని నీకెందుకు నాయనా పట్టుదలా ఉండనీ-
నీకూడా ఉండనీ కాని....ముగ్గుపాలిటి
డైగ్రీనేజి నీళ్లలా రోడ్లమీద విచ్చల విడిగా
దొర్లించమాక!...వివాహం, భార్య అనే పవా
లకు అర్థం నీ భార్య ఒక్కర్తీ తెలుసుకుంటే
చాలు అనుకోకు....

నువ్వు చేయాల్సినపనులు చాలాఉన్నాయి-
వాటికోసం నీ సమయాన్నీ, శక్తిని వినియో
గించు.

ఇంకాక అందమైన రోడ్లు అన్నావే....
నీ తోటి పౌరులు బిచ్చమెత్తుకుంటున్న
రోడ్లు నీకు అందంగా కనబడుతున్నాయా?
పనికోసం కూర్చునేవాళ్ళ కళ్ళలోని
భయం చూశావా?

నీ ఇటీముందు పెటకుప్ప పేరుకుపోతు
న్నది. నీ ఇంటినిండా దోమలు వీరుహారం
చేస్తున్నాయి....నీ కొడుకు వాల్ పోస్టర్
ముందు దిగాలుపడి కూర్చుంటున్నాడు. నీ
జీతం నీ కుటుంబాన్ని తరచడానికి సరిపోదు.
ధరలు మండిపోతున్నాయి.....బ్రతుకులు
ఎండిపోతున్నాయి! ఆహారంలోక త్రీ...పాలో
క త్రీ....నీళ్ళలో క త్రీ... (నీళ్ళలో డైగ్రీనేజి
నీళ్ళు కలుస్తున్నాయి....)

రేపు నీకొడుకుకు ఉద్యోగాన్నిచ్చి, మంచి
బ్రతుకునిచ్చే సమాజాన్ని సృష్టించి కన్ను
మూయి...

నువ్వు నోర్మాయి.
వనపిట్టలా ఒకటే వాగుడు....
“ఎంతమంది పిల్లలు బేటా?...”

ఎంతమందైతే వీడికెందుకు:
 డజనుమంది. చాలా? ఒక్కొక్కడు....
 ఒక్క కూతురు... అసలు లేరు—నా ఇష్టం.
 చెప్పను చెప్పనా—

దైర్యంగా ఓ పది పైసలు యివ్వమని
 అడగ్గి.... ఈ కుశల ప్రశ్నలు....
 కూపిలు.... కుక్క వినయం....

నువ్వెప్పుడన్నా అడుగు—
 జవాబు సిద్ధంగా వుంచాను.
 చిల్లర పైసలేవు... పోపో ఈ అడుక్కునే
 వెధవల్ల మాట్లాడిన పారేస్తేగాని జేశం జాగు
 పడదు.

“కొలుపుకా బేటా....”
 లే, వల్లకాటికి—వస్తావా?
 “ఇల్లు ఇక్కణ్ణేనా?”
 ఏం యిక్కడ అతుక్కునేది చాలక ఇంటి
 కూర్చా వస్తావా? ఏ బ్రాని మొహమా పీడూ..
 రా సెక్కో!

చెప్పను.
 ఎప్పుడైనా వెంటబడి ఇల్లు చూస్తాడేమో.
 శనిలా ఇంటి చుట్టూ తింగడుకదా....
 రేడియో... కొత్తది.... మొన్ననే అత్తగారు
 పెట్టింది... స్వామి... కొత్తది.... అత్తగారు
 పెట్టింది.... భార్య.... కొత్తది.... అత్తగారు
 పెట్టి దే... ఏ... ఏ... భార్య!.... కాదుకాదు
 బాసనలు.... వెండివి... స్టీల్ వి... అత్తగారు
 పెట్టినవి... తొట్టగిన్నె బంగారుది.... అత్త
 గారు పెట్టింది... కొత్త చెప్పలు.... దీటో....
 దీటో.... ఇంటి కొస్తే వెధవని తన్ని తరి
 మేయనూ..

నేను లేవచ్చునా? వాడేమో.... “అయ్యగారు
 పంపించారండీ....” అని డబ్బు అడుక్కు
 పోడుకదా... సామానులు ఎతుకుపోడుకదా....

ఎందుకైనా మంచిది — వినయతో
 చెప్పాలి. నేను లేవచ్చుదు ఎవరైనా వస్తే
 తలుపు తెరవకు—దొంగ వెధవలు మూర్ఖ
 మందులు వల్ల ఇల్లు దోచుకుపోతారు మాయ
 మందులు ప్రయోగిస్తారు.

వీడు దొంగకాదు. అడుక్కునే వాడేమో!—
 అవేదీ సూదిగా అడుక్కోక యిన్ని మాట

లేందుకు? తీవ్రతపి మాటలు మాట్లాడి పర్చు
 లాగాలనా... ఒక్కపైసా యివ్వను.

అదిగో జేబులోంచి ఏదో తీస్తున్నాడు....
 వెల్లగా వుంది.... కాగితం!.... దాని కే మందో,
 మాకో పూసి.... అవన్నీ నా దగ్గరసాగవు.
 అసలు నేను ముట్టుకోనే ముట్టుకోను.

“కోతల సర్కార్ దావఖాన వుంది నూడు
 బేటా.... పోయిన వారంల పరిచ్ఛ చేసి ఇంట్ల
 రాసిండ్లు—వళ్ల రమ్మన్నరు యియ్యాల....”
 ఉండనీ, జేబులో పెట్టుకో... ఎక్కడన్నా
 పోతది—”

“నీకు చూపిస్తనని తీసివే బేటా....”
 నాకు చూపించడమెందుకు? వీడు దావఖా
 నకు పోతున్నానని నాకు ఋజువులు చూపిం
 చడమెందుకు?

ఆ మాట మాడు... నూతి అడుగు నుంచి
 వచ్చినట్టు... నాకు తిండిలేదో అని నటన...
 దొంగ రాసెక్కో!

అప్పట్నుంచి చూస్తున్నాను. నా పుంగరం
 పీడే వీడి కన్నంతా—కొత్తది. మొన్ననే
 పండక్కి అత్తగారు పెట్టింది.

పెట్టిందా, వసూలు చేసి దా?... నిన్ను
 నోర్చూసుకోమన్నానా?
 “ఏం కాలమైపోయే బేటా... ధరలు మండి
 పోతాయు....”

“ఊ....”
 “నా చిన్నతనం రూపాయి పెడై కొండు
 కంచాల బియ్యం—మా ఆయ్యకు నాలుగు
 రూపాల ఊతం....”

“ఊ....”
 “జీతాలు పెంచమని కొట్టాడతరగాని....
 ఫాయిదేమున్న... ధరలు తక్కువజేయిండ్లీ
 అ. కొట్టాడతరగాని”

“ఊ....”
 మాట్లాడు.... నువ్వెందుకు మాట్లాడు
 తున్నావో... నాకు తెలుసు... మాట్లాడు—
 “అరేయ్ మనలోదా.... గంటి కొదాంటే
 ఇన్నపత్తలేదు రా.... జరుగు.” రిక్షాలో
 కూర్చున్నవాడి కనురు—

“ఇనబద్దై పక్కకు జరగా బేటా.... జెర

గంక కోపమెందుకు!"

ఎందుకా...నువ్వేంటో ఆ రిక్టాలో కూర్చున్న వాడికి బాగా తెలుసు. రోజూ చూస్తున్నట్టు న్నాడు.

"ఆ వచ్చి బస్సు మూడో నింబరేనా బేటా?"

ఆ...ఆ...జరగండి...జరగండి...హలో హలో...మామయ్య...ఎక్కోనా - బట్టలు నలిగిపోవద్దు అనుకుంటే.. ఫరవాలేదులే సీటు దొరికింది సీటు...అరే వీడు నా పక్కనే ఉన్నాడేం.. దిరిగివు వెదవ-ఇక్కడా దావు రిండాడు-వీణ్ణి చూస్తే దోషం-అసహ్యం.

ఇంతసేపు నాతో మాట్లాడింది...ఇప్పుడు నా పక్కన చేరింది...టికెట్ నాచేత తీయ ద్దామనే కదా....

నేనా పీకీ తీసేది!

డబ్బుల్లేకపోతే నడిది పోనా...!

బస్సుకుక్కతా!

పెగా నా పక్కన కూర్చుంటాడా!

చూడు సుబ్రావ్...అతడు సీకోసం సీటు

ఆపాడన్న కృతజ్ఞతేనా లేదేమోయ్ నీకూ

అదే...నా సీటెంతుకు ఆపాడంటావ్?

వాడి టికెట్ నేను తీసుకోవాలనేకదా...కాక

పోతే వాడి టికెట్ కు తక్కువపడిన డబ్బులు

ఇవ్వాలనే కదా....

"మంగ కూసో బేటా...."

కిటికీపక్కకు జరిగి కూర్చుంటాడు.

నీ బేటా...నీ నక్క-పినయ...నువ్వు

పక్కకు జరిగి కూర్చోవడం...అన్నీ నాకు

తెలుసు....

ఒక్క పైసా ఇవ్వను.

ఇవ్వొద్దు.

హాట్ జిసి పారేయాలి ఇలాంటి వెధవల్ని.

వెధవ న్యూసెర్స్....

టికెట్ ...

టికెట్ ...

"ఏయ్ తాతా ఎటు ?"

జేబులు చూడు ఎలా తడముకుంటు

న్నాడో...

పైసలున్నట్టే!....

ఓ గడ్డ తీశాడు-

అమోలె సెనలుండవు.

ఇంతసేపు వీడి మాటలు వన్న శర్మానికి.

వీణ్ణి భరించిన ఖర్మానికి..."ఒక్క చారనా

ఉన్నదా బేటా...." అని అడుగుతాడు.

కోట్లు దాచుకున్నట్టే!...

ఆ గడ్డకు...మడిమీద మురి....

వాడివైపు చూడొద్దు-

చూస్తే డబ్బులుడుగుతాడు -

...

ఒక సెకండ్

రెండు సెకండ్లు...

ఇంకా అడగడేం!....

డబ్బులు తీసి కండ్లకర్ చేతిలో పెట్టాడు.

అవి తక్కువు టాయి

నావైపు "బేటా...." అని ివ్వుతూ

చూస్తాడు చూడు....వాడి నవ్వు చూస్తేనే

రోత.

కండ్లకర్ చూసుకొని...బ్యాగ్ లో వేసు

కున్నా.. డు!

టికెట్....కూడా ఇచ్చేశాడే!

....

మొహం అలా పాలిపోయిందేం సుబ్రావ్?

"ఎక్కడికి పోవాలి సార్?"

"డిః...."

"టికెట్ ..."

"కోతీ ..."

ఇదిగో

"పది.... ఇరవై.... నలభై అయిదు

ఇంకో పదిపైసలు సార్...."

"ఇంకో పది పైసలా!"

పై జేబు....పక్కజేబులు ... పైజేబు

పక్కజేబులు.

ఉహూ....

ఇంకో రౌండ్-

పై జేబు....పక్కజేబులు ...

"ఇంకో పది పైసలా!....చార్జీలు పెరిగి

నయా?"

"జల్లిన తీయిండ్లీ సార్.... పెరిగినయి

పేపర్ల పడిందిగదా...."

పైజేబు...

పక్కజేబు లెంద కులే-

"చిల్లర లేదు."

"ఎంతుంది సార్?"

పిట్టి రూపీస్..."

"అంత చిల్లరా!... ఇదే వస్తు ట్రబ్. ప సీ
ఇస్తా కదివ్వండి..."

"రాజపోతే..."

"టెకెట్ మీర రాసిస్తగవా డిపోకొచ్చి
తీసుకోండి..."

మా ఇంటినుంచి డిపోకు... నాలుగురూపా
యలు ఖర్చుపెట్టుకొని రానా! ఇంత ఖచ్చిత
మైతే ఎలాగోయ్? పదిపైసలే కదా తక్కు
వైంది. మరోసారి కలిసినప్పుడిస్తాలే..."

"అదేం కుదరదు. చిల్లరివ్వండి. లేక
పోతే దిగిపోండి. మీ ఒక్కరి దగ్గర్నే ఇంత
సేపు నిలబడై ఎట్లా?"

టంగీ....

రోకో బాయ్ -

అరె పోనీయగయ్యా క డక్టరూ ఇప్పటికే
ఆ స్వమైంది...." అనువులు... కేకలు..."

"దిగండి సార్"

పైమెంత? అమ్మో పదా! ఇంకో బన్
దొరకదు ఆటోలో పోతే? ఆరూపాయలు!
పదిపైస... కోసం ఆరూపాయలు వేస్తా!

ముసలాడు జేబులోంచి గడ్డ తీసి....
"నాకు అదెంక ఇద్దువులే దేటా... ఈ పది
పైసలు కలిపి ఇయ్యి..."

హీ!... కండ్లక్టర్ తీసుకొని... టెకెట్
ఇచ్చి... "రైడ్... రైడ్... రైడ్ బాయ్!...
చలో..."

ఏం, అలాతలవాల్సే?.. మసలాడి మొహం
చూడాలంటే సిగ్గుగా ఉందా సుబ్రావ్! ✱

సాహితీ ప్రియులకు శుభవార్త !

రాయ పోలు వారి సాహిత్య సౌందర్య దర్శనం - సంపాదకులు డా॥ రావులు.	- 8.00
కృష్ణశాస్త్రి జ్ఞాపకాలు	- 2.00
భాస్కరెడ్డి సాహితీ సమలోచనం. రచన - కైలాశా ర్తికేయ శర్మ	- 8.00
సుమప్రీ నుంచి వేలుకో. శారదా అశోకవర్మన రచన	- 6.00
భావరాగిణి	- 6.00
మన పట్టణి - రచన డా॥ రావులు	- 10.00
ఉప్పెన - తుఫానుపై ప్రఖ్యాత కవుల కవితా సంకలనం	- 5.00
కృష్ణమూర్తి మధుర గీతాలు	- 2.00

అన్నీ ఒకేసారి తెప్పించుకొన్న వారికి మొత్తం రూ. 40.00.
పోస్టేజి ఉచితం.

వంశీ ఆర్ట్ డియేటర్స్ (ఫోను : 61001/63213)

న్యూనల్లకుంట, హైదరాబాదు-500044